കേരള സർക്കാർ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡി.സി) വകുപ്പ്

നം. 33133 /ഡി.സി.1 /2010 /തസ്വഭവ തിരുവനന്തപുരം, തീയതി: 21.05.2010

സർക്കുലർ

വിഷയം : തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് – മഴക്കാലപൂർവ്വശുചിത്വകാമ്പയിൻ 2010 – മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ – സംബന്ധിച്ച്

സൂചന :

മൺസൂൺ കാലത്ത് കേരളത്തിൽ പകർച്ചവ്യാധികൾ പടർന്നുപിടിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതയെ മുന്നിൽ കണ്ട് കൊണ്ടുള്ള പ്രതിരോധപ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ആരോഗ്യവകുപ്പ് ഇതിനകം തന്നെ എലിപ്പനി, ഡെങ്കിപ്പനി, ചിക്കൻഗുനിയ, മലമ്പനി എന്നീ നാല് പകർച്ചവ്യാധികളെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനുള്ള ഫോർ പ്ലസ് കാമ്പയിന് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യവകുപ്പും, ജീവനക്കാരും ഇതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ എടുക്കുന്നതിനോടൊപ്പം പ്രാദേശികമായി പരിസരശുചിത്വവും, കൊതുകിന്റെ ഉറവിടം നശിപ്പിച്ചും, ഓടകൾ, തോടുകൾ, കുളങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ വൃത്തിയാക്കിയും, വീടും, പൊതുസ്ഥലവും വൃത്തിയായി പരിപാലിച്ചും പ്രതിരോധപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ എല്ലാ വാർഡുകളിലും നിലവിലുള്ള സാനിട്ടേഷൻ സമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിപുലമായ കാമ്പയിനും പ്രവർത്തനവും ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. ശുചിത്വവും, ആരോഗ്യവും, സുരക്ഷയും ലക്ഷ്യമാക്കി തയ്യാറാക്കിയ 'തെളിമ' പ്രവർത്തന കൈപുസ്തകം സ്കൂൾ കുട്ടികൾ ഈ അക്കാഡമിക് വർഷം ആരംഭിച്ച് അടുത്ത അക്കാഡമിക് വർഷത്തിൽ ഡിസംബർ വരെ നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനമായി ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആവധിക്കാലത്ത് വിദ്യാർഥികളുടെ നേതൃത്വപരമായ പങ്ക് പരിസരശുചിത്വത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് കഴിയുന്നതാണ്. ഗ്രന്ഥശാലകൾ, സന്നദ്ധസംഘടനകൾ, സ്കൂളുകൾ, നാഷണൽ സർവീസ് സ്കീം, എൻ.സി.സി, കുടുംബശ്രീ, തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒട്ടനവധി പ്രവർത്തകരേയും ഈ കാമ്പയിന്റെ ഭാഗമാകുന്നതിന് കഴിയും. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, തദ്ദേശസ്വയം ഭരണം, ജലവിഭവം, സാമൂഹ്യക്ഷേമം, മൃഗസംരക്ഷണം, കൃഷി പൊതുമരാമത്ത് തുടങ്ങിയ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിച്ച പ്രവർത്തനം തദ്ദേശസ്ഥാപനതലത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തണം.

പഞ്ചായത്തുകളുടേയും, നഗരസഭകളുടേയും നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പ്തല പ്രവർത്തകരേയും വിദ്യാർഥികളേയും സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരേയും ഏകോപിപ്പിച്ച് വാർഡ്തലത്തിൽ ശുചിത്വപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തലും, ആസൂത്രണവും കർമ്മപരിപാടികളും തയ്യാറാക്കി സമയബന്ധിതമായി പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ആസൂത്രണം

തദ്ദേശസ്ഥാപനതലത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ഊർജിത രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വാർഡ്തല ശുചിത്വസമിതിയെ കൂടുതൽ കർമ്മോന്മുഖമാക്കേണ്ടതാണ്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച വകുപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കണം. ഹയർസെക്കന്ററിയടക്കമുള്ള സ്ക്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളെയും ഗ്രന്ഥശാലയടക്കമുള്ള സന്നദ്ധ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും ഈ കാമ്പയിന്റെ മുന്നിലേക്ക് കൊണ്ടുവരണം. വാർഡ്തലത്തിൽ ഇത്തരത്തിൽ കണ്ടെത്തുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളെയും, സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരേയും ശുചിത്വസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കണ്ടെത്തി അവരുടെ കൂട്ടായ്മ സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വേണം അടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുവാൻ. മേയ് മാസത്തിൽ ആദ്യവാരം എല്ലാ ഗ്രാമ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലും വാർഡ് തല ശുചിത്വ കൂട്ടായ്മകൾ ചേരുന്നതിന് കഴിയുന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം കൊടുക്കണം. ഇതിൽ പങ്കാളികളാകുന്ന പ്രവർത്തകരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ശുചിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്ന ശുചിത്വ മാപ്പിംഗും തുടർന്ന് വാർഡ്തലത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള കർമ്മപരിപാടി രൂപീകരണവും നടക്കണം. ഇത്തരത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന വാർഡ്തലകർമ്മപരിപാടികളെ പഞ്ചായത്ത് / നഗരസഭ തലത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും, തദ്ദേശസ്ഥാപനഭരണസമിതിയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് അംഗീകാരം നേടി സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കുകയും വേണം.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പരിശീലനം: കർമ്മ പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും അവയുടെ ഫലപ്രദമായ നടത്തിപ്പിനും ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

സംസ്ഥാനതല നേതൃത്വ പരിശീലനം: ഓരോ ജില്ലയിൽ നിന്നും എ.ഡി.സി (ജനറൽ) യെ കൂടാതെ ആരോഗ്യവകുപ്പ്, എസ്.എസ്.എ. റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ്, കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ, ടി.എസ്.ജി, ടി.എസ്.സി. മിഷൻ എന്നിവരുടെ പ്രതിനിധി ഉൾപ്പെടുന്ന 7 പേരുടെ ടീമിന് പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

ജില്ലാതല നേതൃത്വ പരിശീലനം

ബി.ഡി.ഒ. കൂടാതെ ഒരു ബ്ലോക്കിൽ നിന്നും ആരോഗ്യവകുപ്പ് , എസ്.എസ്.എ. റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ്, കുടുംബശ്രീ, ടി.എസ്.ജി എന്നിവരുടെ പ്രതിനിധി അടങ്ങുന്ന 5 പേരുടെ ടീമിന് പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

ബ്ലോക്ക്തല/ നഗരസഭ *പരിശീലനം*

വാർഡ്തലത്തിൽ നിന്നും 2 പേർ (സാനിട്ടേഷൻ സമിതി കൺവീനർ / ഉദ്യോഗസ്ഥ പ്രതിനിധി, വാർഡുതലത്തിൽ നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്ന ജനപ്രതിനിധി), ഹെഡ് മാസ്റ്റർ, ഐ.സി.ഡി.എസ്. സൂപ്പർവൈസർ, അഗ്രികൾച്ചറൽ ഓഫീസർ, വി.ഇ.ഒ, ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ, ബ്ളോക്കിന് സമീപമുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റി / കോർപ്പറേഷൻ പ്രതിനിധികളെയും പ്രസ്തുത പരിശീലനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. പരിശീലനത്തിന്

അംഗസംഖ്യ കൂടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ 2 ബാച്ചുകളായി ഒരേ ദിവസം പരിശീലനം സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്

വാർഡ്തല ശുചിത്വ കൂട്ടായ്മ

വാർഡ്തലത്തിൽ ശുചിത്വ മാപ്പിംഗും, കർമ്മപദ്ധതി രൂപീകരണവും നടപ്പാക്കുന്നതിന് വിദ്യാർഥികളെയും സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരേയും കണ്ടെത്തുന്നതിനും നേതൃത്വം നൽകുന്നതിനും വാർഡ് അംഗങ്ങൾ നേതൃത്വം നൽകണം. വാർഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വായനശാലകൾ, ക്ലബുകൾ, സന്നദ്ധസംഘടനകൾ, യുവജന സംഘടനകൾ, മഹിളാസംഘടനകൾ, കുടുംബശ്രീ, സ്കൂളുകൾ, ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഗ്രാമതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരുടെയും സഹായം ഉറപ്പ് വരുത്തണം. ഇത്തരത്തിൽ വിളിച്ചുചേർക്കുന്ന 'വാർഡ്തല ശുചിത്വ കൂട്ടായ്മ' യിൽ വെച്ച് വേണം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടത്. മേയ് മാസത്തിൽ എല്ലാ വാർഡ്തല ശുചിത്വ കൂട്ടായ്മകളും സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

വാർഡ്തല ശുചിത്വ മാപ്പിംഗ്

സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ വാർഡിലും മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ള പ്രദേശങ്ങൾ, വെള്ളം കെട്ടി നിന്ന് കൊതുക് പെരുകുന്നതിന് സാധ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ, ഓടകൾ നന്നായി പരിപാലിക്കാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ, കുറ്റിച്ചെടികൾ വളർന്ന് കൊതുകിന് വളരുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് വലിച്ചെറിയുന്നതിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ, വെള്ളം കെട്ടി നിൽക്കുന്ന ടാങ്കുകൾ, വൃത്തിയില്ലാത്ത വീടും പരിസരവും ഒക്കെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് നടക്കുന്ന കൂട്ടായ ശ്രമം ആണ് ശുചിത്വ മാപ്പിംഗ് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇത്തരം പ്രശ്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടേയും നേതൃത്വത്തിൽ 'എല്ലാ വാർഡിലും രൂപീകരിക്കുന്ന ശുചിത്വ സ്ക്വാഡുകൾ സഞ്ചരിച്ച് അപകടകരമായ സ്ഥലങ്ങൾ ആകെ കണ്ടെത്തി റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കണം. വാർഡിൽ ഇത്തരത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ച് വാർഡ് തല ശുചിത്വ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കും ഈ റിപ്പോർട്ടുകൾ പഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭാ തലത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കും.

പഞ്ചായത്ത് തല /നഗരസഭാ കർമ്മ പരിപാടി

പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങളെ ആകെ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക പഞ്ചായത്ത് സമിതി വിളിച്ചു ചേർക്കുക. ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരും പങ്കെടുക്കണം.

- റോഡുകൾ, ഓടകളുടെ വൃത്തിയാക്കൽ
- തോട്, കുളം, കിണർ തുടങ്ങിയവയുടെ വൃത്തിയാക്കൽ
- വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കൽ
- മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് പദ്ധതി
- ജലസ്രോതസുകൾ വൃത്തിയാക്കൽ
- ടാങ്കുകൾ വൃത്തിയാക്കൽ
- വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കൽ

- പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ.
- കുറ്റിച്ചെടിയും മറ്റും മാറ്റൽ
- എലി, മൃഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ വഴി ഉണ്ടാകാവുന്ന രോഗങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കൽ
- പ്രദേശത്തെ വീടുകൾ, കടകൾ, പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ

തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തികളുടെ ലിസ്റ്റും നിർവഹണ ഏജൻസികളേയും, പദ്ധതിയും ഫണ്ടും വകയിരുത്തി കർമ്മപദ്ധതി അംഗീകരിക്കണം.

പഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാതല പ്രീമൺസൂൺ കാമ്പയിൻ

മെയ് 4-ാം വാരം തന്നെ എല്ലാ ശുചിത്വ പ്രവൃത്തികളും ആരംഭിക്കുന്ന നിലയിൽ പ്രവൃത്തികളുടെ തുടക്കം ഉണ്ടാകണം. തുടർന്ന് മെയ്മാസം 23 മുതൽ 30 വരെ നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന വിപുലമായ പ്രചാരണം ഓരോ വാർഡിലും സംഘടിപ്പിക്കണം.

'ഡ്രൈഡേ' സന്ദേശം എല്ലാ വീടുകളിലേക്കും

എല്ലാ വീടുകളിലേക്കും ഡ്രൈഡേ' സന്ദേശം എത്തിക്കുന്ന നിലയിലുള്ള പ്രചാരണ പ്രവർത്തനത്തിന് ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരായ 'ആശ' മാരുടെയും, പഞ്ചായത്തംഗങ്ങളുടെയും മറ്റു വകുപ്പുകളിൽ ജോലി നോക്കുന്ന ഗ്രാമതല പ്രവർത്തകരുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ ടീമുകൾ രൂപീകരിച്ച് ചുമതല നൽകുകയും അതാത് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഇതിന്റെ പുരോഗതി പരിശോധിക്കുകയും വേണം.

<u>സ്ക്കൂൾതല</u> പ്രവർത്തനം

തെളിമ പ്രവർത്തനപരിപാടി ഈ കാമ്പയിനിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന കുട്ടികൾക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാനും സ്കൂളുകളിൽ എത്തുമ്പോൾ ഇവരുടെ അവധിക്കാല മാലന്യമുക്ത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അവതരണം സ്കൂളുകളിൽ നടത്തുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പ് നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്ക്കൂൾ പരിസരമടക്കം ശുചിത്വ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശം നൽകണം.

<u>പ്രോജക്ട് രൂപീകരണം വിഭവസമാഹരണം</u>

പരിശീലനം, പ്രചാരണം, വിവിധ ശുചീകരണ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവയുൾപ്പെടുത്തിയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾക്ക് തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ രൂപം നൽകണം. ഗ്രാമീണ ആരോഗ്യ ദൗത്യം, നിർമ്മൽപുരസ്കാരതുക, സർവ്വശിക്ഷാ അഭിയാൻ തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളുടെ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള തുകയും, വിവിധ പദ്ധതികളുടെ ബജറ്റ് വിഹിതത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കാവുന്ന തുകകളടക്കം സമാഹരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രോജക്ടിനായിരിക്കണം രൂപം നൽകേണ്ടത്. പദ്ധതിതുകയിൽ നിന്നും ആവശ്യമായ തുക ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ പ്രോജക്ടിനായി ചെലവഴിക്കാവുന്നതാണ്.

<u>രോഗനിരീക്ഷണം</u>

ആശ, കുടുംബശ്രീ വോളണ്ടിയേഴ്സ്, അംഗൻവാടി പ്രവർത്തകർ, മറ്റ് സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, ജൂനിയർ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നഴ്സ്, ജൂനിയർ ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെകടർ തുടങ്ങിയവർ ഗൃഹ സന്ദർശനം നടത്തി പനി നിരീക്ഷണവും ഈഡിസ് കൊതുകു നിരീക്ഷണവും നടത്തുന്നതിനുള്ള

നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത് പനി കൂടുന്നുവെങ്കിൽ തുടക്കത്തിലേ മനസ്സിലാക്കി നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ ഇത് സഹായിക്കുന്നു.

വീടുകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, കടകൾ, സ്കൂളുകൾ, ആശുപത്രികൾ, പ്ലാന്റേഷനുകൾ, നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ, പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിൽ വോളണ്ടിയർമാരോ, ഫീൽഡ് സ്റ്റാഫോ പോയി ഈഡിസ് കൊതുകിന്റെ ഉറവിടങ്ങൾ ഉണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിച്ച് കൊതുകു സൂചികകൾ തയ്യാറാക്കുന്നു. ഇത് ഓരോ പ്രദേശവും എത്രമാത്രം രോഗസാധ്യതയേറിയതാണ് എന്ന് മുൻകൂട്ടി കാണാൻ സാധിക്കുന്നു. ഈഡിസ് നിരീക്ഷണത്തോടൊപ്പം ജനങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ കൊതുകിന്റെ ഉറവിട നശീകരണവും ചെയ്യിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ രോഗസാധ്യതയേറിയ പ്രദേശങ്ങൾ രോഗസാദ്ധ്യത കുറഞ്ഞ പ്രദേശം ആയി മാറുന്നു

<u>വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ</u>

ചീഫ്സെക്രട്ടറി വിളിച്ചുചേർത്ത സംസ്ഥാനതല റിവ്യൂ യോഗത്തിൽ തീരുമാനിച്ച വകുപ്പ് തല പ്രവർത്തനം താഴെ തദ്ദേശസ്ഥാപനതലത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് ശ്രദ്ധിക്കണം.

1. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ

- പകർച്ച വ്യാധി പ്രതിരോധ നിയന്ത്രണ പരിപാടികളുടെ ആസൂത്രണം, നിർവ്വഹണം, അവലോകനം തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ നേതൃത്വം വഹിക്കുക
- വാർഡ് തലം മുതൽ സംസ്ഥാന തലം വരെയുള്ള രോഗ നിയന്ത്രണ അവലോകന സമിതികളുടെ അധ്യക്ഷൻ അതാതു തലങ്ങളിലെ ജന പ്രതിനിധി ആയിരിക്കും
- ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റെയും സാഹചര്യങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകതകൾക്കും അനുയോജ്യമായ ആരോഗ്യ കർമ്മ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി സമയ ബന്ധിതമായി ഫണ്ട ലഭ്യമാക്കി നടപ്പിലാക്കുക
- വാർഡ് തലത്തിൽ ആവശ്യാനുസരണം ആശ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, തൊഴിലാളികൾ, തുടങ്ങിയവരെ നിയോഗിച്ച് പ്രതിരോധ, നിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനത്തിന് വഴിയൊരുക്കുക
- പൊതു ജനത്തിനും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുമുള്ള. ബോധവത്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുക
- ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതികളിൽ എലിപ്പനിക്കെതിരായ മുൻകരുതൽ ഉറപ്പാക്കുക
- ഡ്രൈഡേ ആചരണം വീടുകളിൽ മാത്രമല്ല സ്ഥാപനങ്ങൾ, പ്ളാന്റേഷനുകൾ, നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നിടങ്ങൾ, പൊതു സ്ഥലങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിലും നടക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക

2. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്

- ആരോഗ്യവകുപ്പ്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം എന്നിവയുടെ വിവിധ സംവിധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കാമ്പയിൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ സംയുക്തമായി ആലോചിച്ച് രൂപപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
- ഉപജില്ലാ, ജില്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസർമാർ, ബ്ളോക്ക് പ്രോഗ്രാം ഓ[illegible]ർ, എസ്.എസ്.എ ജില്ലാ പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർമാർ, ഡയറ്റ് ഫാക്കൽറ്റി പരിശീലകർ എന്നിവരുടെ യോഗം

വിളിച്ചു ചേർത്ത് മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചിത്വ ആരോഗ്യ കാമ്പയിനെ കുറിച്ച് അവബോധം നൽകുക.

- വിദ്യാലയം, വിദ്യാലയം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വാർഡ് , മറ്റു പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ, പൊതുഇടങ്ങൾ എന്നിവ ശുചിയായും വെടിപ്പായും സൂക്ഷിക്കുന്നതിനു സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെയും, അധ്യാപകരുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ആസൂത്രണം നടത്തുക, നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക, മോണിറ്റർ നൽകുക.
- ആരോഗ്യവകുപ്പ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചിത്വ ആരോഗ്യ കാമ്പയിൻ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക (സ്ക്കൂൾ കുട്ടികൾ, ആശാ വോളണ്ടിയർമാർ, ഐ.സി.ഡി.എസ് സൂപ്പർവൈസർമാർ തുടങ്ങിയവർ).
- ഹെൽത്തി ഹോം എന്ന നിലവാരത്തിലേക്ക് വീടിനേയും, വിദ്യാലയത്തേയും ഉയർത്താനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹകരണം നൽകുക.
- അധ്യാപകരേയും എല്ലാ കുട്ടികളേയും അവരവർ താമസിക്കുന്ന വാർഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുക.
- പകർച്ച വ്യാധികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന ലഘു പ്രോജക്ടുകൾ കുട്ടികളെക്കൊണ്ട് ചെയ്യിക്കുക

3. കൃഷിവകുപ്പ്

- കംപോസ്റ്റിംഗ്, മണ്ണിര കംപോസ്റ്റിംഗ്, ബയോഗ്യാസ് പ്ളാന്റുകൾ തുടങ്ങിയ മാലിന്യ സംസ്ക്കരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക
- ഡ്രൈഡേ ആചരണം ജൈവിക നിയന്ത്രണം തുടങ്ങിയവ നടപ്പിലാക്കാൻ സഹകരിക്കുക
- കൊതുകുകൾക്കെതിരെ കീടനാശിനികൾ തളിക്കാൻ സ്പ്രേയർ ലഭ്യമാക്കുക
- തോട്ടങ്ങൾ, പൂന്തോട്ടങ്ങൾ, നഴ്സറികൾ, മഴക്കുഴികൾ, മഴവെള്ള സംഭരണികൾ, ടാങ്കുകൾ തുടങ്ങിയവയിൽ കൊതുകുകൾ പെരുകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക
- എലി നശീകരണം, എലിമട നിർമ്മാർജ്ജനം നടപ്പിലാക്കുക
- തൊഴിലാളികളും കർഷകരും വ്യക്തിഗത സുരക്ഷാ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുക

4. സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പ്

- ഗൃഹ സന്ദർശനവും സ്ഥാപന സന്ദർശനവും നടത്തുവാൻ ആവശ്യമായ അംഗൻവാടി ടീച്ചർ, ഹെൽപ്പർ തുടങ്ങിയവരെ വോളണ്ടിയർമാരായും സൂപ്പർ വൈസർമാരായും നിയോഗിക്കുക
- സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ വഴി പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നത് അവലോകനം ചെയ്യുക
- ബോധവത്കരണം നടത്തുക
- അംഗൻവാടികളും മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിലും കൊതുക്, ഈച്ച, എലി, തുടങ്ങിയവയുടെ ഉറവിടങ്ങൾ ഇല്ല എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുക

5. മൃഗസംരക്ഷണം

○ മൃഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ വാക്സിനേഷൻ നൽകുക

○ എലിപ്പനിക്ക് കാരണമാകുന്ന ജന്തുക്കളെപ്പറ്റി പഠനം നടത്തുക

○ പന്നികൾ, ജലപക്ഷികൾ തുടങ്ങിയവയെ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണം നടത്തുക

○ മൃഗങ്ങളിൽ നിന്നും രോഗം പകരാൻ കൂടുതൽ സാധ്യതയുള്ളവർക്ക് പ്രതിരോധ വാക്സിനേഷൻ നൽകുക

○ ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളിൽ ആവശ്യഘട്ടങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തുക

6. നഗരകാര്യം

○ കോർപ്പറേഷനുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും രോഗ നിയന്ത്രണ അവലോകന സമിതികൾ യോഗം ചേർന്ന് രോഗ പ്രതിരോധ നിയന്ത്രണം പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുക

○ പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകൾക്കനുസരിച്ച് ആരോഗ്യ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുക

○ ഒരു വ്യക്തിയും സ്ഥാപനവും പകർച്ച വ്യാധിയുണ്ടാകാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തണം, ആവശ്യമെങ്കിൽ ശിക്ഷാ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക

○ കെട്ടിട നിർമ്മാണം, റോഡു നിർമ്മാണം, പൊതു മരാമത്തുകൾ, കുടിവെള്ള വിതരണം മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം തുടങ്ങിയവക്ക് പകർച്ചവ്യാധി പ്രതിരോധിക്കുവാൻ ഉതകുന്ന രീതിയിൽ മാർഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുക

○ മഴയില്ലാത്ത സമയത്ത് അവശേഷിക്കുന്ന കൊതുകു ഉറവിടങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ച് ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുക, ഉണങ്ങിയ ഉറവിടങ്ങൾ ഉചിതമായി നീക്കം ചെയ്യുക

7. പൊതുമരാമത്ത്

○ നിർമ്മാണ അറ്റകുറ്റ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുമ്പോഴും അതിന് ശേഷവും ഈച്ച, കൊതുക്, എലി തുടങ്ങിയവയുടെ വംശ വർദ്ധനവിന് കാരണമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തണം

○ ഓടകളിൽ ജലം കെട്ടിനില്ക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കണം

○ കെട്ടിട നിർമ്മാണം നടക്കുന്നിടത്ത് കെട്ടിടത്തിനകത്തും മുകൾഭാഗത്തും പുറത്തും ജലം കെട്ടി നിൽക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക

○ റോഡ്/കെട്ടിട നിർമ്മാണ സാധന സാമഗ്രികൾ കൊതുകിന്റെ ഉറവിടം ആകാതെ ശ്രദ്ധിക്കുക

8. ജല അതോറിറ്റി

○ തുടർച്ചയായി ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ള ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുക

○ കുടിവെള്ളം രോഗാണു വിമുക്തമാക്കുക

○ ജലവിതരണ കുഴലുകളുടെ അറ്റകുറ്റപണി നടത്തുക

○ ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുക

○ ജല ദൗർലഭ്യമുള്ളിടത്ത് സംഭരിക്കപ്പെടുന്ന ജലം കൊതുകിന്റെ ഉറവിടമാകാതെ ശ്രദ്ധിക്കുക

9. ആരോഗ്യം

o തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നിർവ്വഹണ അവലോകന കമ്മിറ്റികൾ യോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കുക

o പ്രതിദിന റിപ്പോർട്ടിംഗ് നടത്തുക

o ട്രെയിനിംഗുകൾക്കും മറ്റും റിസോഴ്സ് പേഴ്സണെ പ്രദാനം ചെയ്യുക. ബോധവത്കരണം നടത്തുക

o സ്വതന്ത്ര നിരീക്ഷകരാവുക, പ്രോഗ്രാമുകൾ വിലയിരുത്തുക

o രോഗം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുമ്പോഴും അല്ലാത്തപ്പോഴും ആവശ്യമായ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ നടത്തുക

o സന്നദ്ധ സേവകരെയും മേൽനോട്ടക്കാരെയും ലഭ്യമാക്കുക

<u>ഏകോപനം</u>

തദ്ദേശസ്ഥാപനതലത്തിൽ പ്രസിഡന്റ് / ചെയർപേഴ്സൺ അദ്ധ്യക്ഷനും മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ കോ-ചെയർമാനുമായ ശുചിത്വ ആരോഗ്യസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളും സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരും അടങ്ങുന്ന സമിതിതന്നെ ഇതിനുള്ള ഏകോപന ചുമതല നിർവ്വഹിക്കണം. സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരെ നോമിനേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരം അതാത് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിനുണ്ട്. വാർഡ്തലസമിതികളും ഈയടിസ്ഥാനത്തിൽ പുന:സംഘടിപ്പിക്കണം.

<u>മോണിറ്ററിംഗ്</u>

വാർഡ്തലത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഓരോ ആഴ്ചയിലും വാർഡ്തല ശുചിത്വ ആരോഗ്യ സമിതി യോഗം ചേർന്ന് അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിലും അവലോകന സമിതിയുടെ യോഗം ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ ചേർന്ന് പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തണം മഴക്കാലത്ത് ഗൃഹ സന്ദർശനമടക്കം ഉറപ്പ് വരുത്തിക്കൊണ്ട് പകർച്ചവ്യാധികൾക്കെതിരെയും, പടർന്ന് പിടിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കൊതുക് വളരുന്നത് തടയുന്നതിനും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ഊർജ്ജിത പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തി മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്

പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി,
തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്

1 എല്ലാ ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
2 എല്ലാ കോർപ്പറേഷൻ മേയർമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
3 എല്ലാ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
4 എല്ലാ മുനിസിപ്പൽ ചെയർപേഴ്സൻമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
5 എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
6 എല്ലാ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ചെയർപേഴ്സൺമാർക്കും
7 സെക്രട്ടറി, ആസൂത്രണ സാമ്പത്തിക കാര്യ വകുപ്പ്
8 സെക്രട്ടറി, ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പ്
9 മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം
10 ആരോഗ്യവകുപ്പ് ഡയറക്ടർ
11 പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം

12 ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ, തിരുവനന്തപുരം
13 ഡയറക്ടർ, കേരളാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ
14 നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം
15 ഡയറക്ടർ, സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ്, കൊട്ടാരക്കര
16 എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, ശുചിത്വ മിഷൻ
17 എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ, തിരുവനന്തപുരം
18 എക്സിക്യൂട്ടീവ് ചെയർമാൻ ആന്റ് ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ
19 ചീഫ് എൻജിനീയർ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്
20 എല്ലാ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിമാർക്കും (ജില്ലാ കളക്ടർമാർ)
21 എല്ലാ ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർമാർക്കും
22 എല്ലാ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്കും
23 എല്ലാ ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർമാർക്കും
24 എല്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർക്കും
25 എല്ലാ അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ(ജനറൽ)മാർക്കും
26 എല്ലാ നഗരകാര്യ മേഖലാജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാക്കും
27 ഡയറക്ടർ, ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം
28 സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് ഓഫീസർ, തിരുവനന്തപുരം
29 ജനറൽ സെക്രട്ടറി, കേരളാഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ
30 സെക്രട്ടറി, കേരളാബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ
31 സെക്രട്ടറി, മുൻസിപ്പൽ ചെയർമാൻമാരുടെ ചേമ്പർ
32 സെക്രട്ടറി, ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ ചേമ്പർ
33 അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ ആന്റ് ഇ) കേരള, തിരുവനന്തപുരം
34 ഓഫീസ് കോപ്പി/കരുതൽ ഫയൽ

പകർപ്പ്:-

1. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിക്ക്
2. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ ഓഫീസ്
3. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയുടെ ഓഫീസ്
4. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ ഡി.എ/ഡി.ബി/ഡി.ഡി/എഫ്.എം സെക്ഷനുകൾക്ക്

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം,

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ